

Årsplan

2024-2025

Gibostad barnehage

Godkjent av SU i Gibostad barnehage den 01.07.2024

Innhold

<u>Innledning</u>	<u>3</u>
<u>Om barnehagen</u>	<u>3</u>
<u>Formål og innhold</u>	<u>4</u>
<u>Omsorg</u>	<u>4</u>
<u>Lek</u>	<u>5</u>
<u>Danning</u>	<u>6</u>
<u>Læring</u>	<u>7</u>
<u>Vennskap og fellesskap</u>	<u>8</u>
<u>Kommunikasjon og språk</u>	<u>9</u>
<u>Samarbeid</u>	<u>10</u>
<u>Foreldresamarbeid</u>	<u>10</u>
<u>Tilvenning</u>	<u>11</u>
<u>Eksternt samarbeid</u>	<u>12</u>
<u>Pedagogisk virksomhet</u>	<u>12</u>
<u>Barnehagens pedagogiske virksomhet</u>	<u>12</u>
<u>Medvirkning</u>	<u>12</u>
<u>Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte</u>	<u>13</u>
<u>Digital praksis</u>	<u>14</u>
<u>Trafikksikkerhet</u>	<u>14</u>
<u>Progresjonsplan for fagområdene</u>	<u>15</u>
<u>Kommunale satsingsområder</u>	<u>22</u>
1. <u>Inkluderende barnehagemiljø</u>	<u>22</u>
2. <u>Helsefremmende oppvekst – HOPP</u>	<u>23</u>
<u>Planleggingsdager</u>	<u>27</u>
<u>Sommerstengt barnehage</u>	<u>27</u>
<u>Kildehenvisning</u>	<u>27</u>

Innledning

Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i [Rammeplanen](#) og [Barnehageloven](#).

Barnehagens verdigrunnlag skal formildes, praktiseres og oppleves i aller deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling.

Barnehagens samfunnsmandat er, i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning.

Årsplanen skal også vise hvordan barnehagen følger opp felles målsettinger i kommunale satsingsområder. Våre satsingsområder er:

1. HOPP - helsefremmende oppvekst.

HOPP ønsker å gi alle barn i Senja kommune en sunn, aktiv og trygg oppvekst gjennom økt oppmerksomhet på kost og ernæring, barnas psykiske helse og fysisk aktivitet.

2. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn skal få oppleve tilhørighet og være en del av fellesskapet i barnehagen.

Om barnehagen

Gibostad barnehage ble etablert i 1980. I august 2017 flyttet barnehagen til nye lokaler i Gibostad skole. Barnehagen har i utgangspunktet 36 plasser for barn i alderen 1-6 år, med mulighet for utvidet drift ved behov. Lokalene ble nyrenovert i 2017, med store gode rom og god funksjonalitet der det er muligheter for organisering av barna i mindre grupper etter behov. I sommer har vi satt opp ei grillbu på barnehagens uteområde. Vi har også mulighet til å bruke skolens lokaler som gymsal, bibliotek og basseng. I tillegg kan vibenytte oss av skolens uteområde som ballbingen og akebakken. Vi har kort avstand til skog og fjære, og har faste utedager hver uke. I tillegg er det kort avstand til Senja videregående skole der vi kan besøke fjøsen, være med på grønnsaksopptak m.m. Barnehagen bruker, og samspiller aktivt og allsidig med nærmiljøet. Det er et viktig pedagogisk rom og grunnlag for kvalitet i barnehagetilbudet. Vi samarbeider også med barnehagene på Husøy, Botnhamn og Fjordgård.

Formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeid med dette skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling

Omsorg

Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Personalet skal:

- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse, og vise omsorg for hvert enkelt barn
- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å ta imot omsorg

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Fokus på god og trygg tilvenning i tett samarbeid med foreldre
- Være en god rollemodell ved å være bevisst sine holdninger og verdier
- Vi hilser på barnet med navn når det kommer i barnehagen
- Ha et tilgjengelig fang for de som har behov for det
- Tydelige grenser
- Tilrettelegge for hvilestund, eller rolige aktiviteter for de som ikke sover
- Ha blikkontakt med barna, og gi de ei hand å holde i

Lek

Leken skal ha en fremtredende plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Personalet skal:

- inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne
- organisere rom, tid, og lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek.
- fremme et inkluderende miljø der alle barn kan delta i lek og erfare glede i lek.
- være bevisst på egen rolle og deltakelse i barnas lek.
- ta initiativ til lek og bidra aktivt til at alle barn får delta/deltar i leken
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek, og legge til rette for utvikling av leketemaer.
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Hele personalgruppa skal gjennomføre systematisk observasjon for å sikre at alle barn får delta i, og er inkludert i lek
- Tilrettelegge for lek og inkludering gjennom organisering av rom og miljø, og tilrettelegge for lek i store og små lekegrupper
- Vi skaper felles opplevelser og erfaringer for å utvikle leken
- Vi skal delta i lek på barnas premisser både ute og inne
- Gi barna tid og anledning til å avslutte leken
- Leker og utstyr skal være tilgjengelig
- Utvikle barnas forståelse for lekeregler
- Tilpasse og endre lekemiljøet etter behov
- Lage stasjoner for lek og aktiviteter

Danning

Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet.
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Utvikle individualitet, og utvikle seg inn i samfunnet
- Bruke pedagogiske metodiske opplegg i forhold til sosial kompetanse
- Systematisk bruk av barnesamtaler
- Systematisk bruk av Unicefs samtalekort om barns rettigheter og «Samtalekort om kroppsregler»
- Vi skal være gode forbilder ved å være tålmodig, og møte barna med et smil og en positiv innstilling
- Felles opplevelser; danning skjer i samspill med andre – når man gjør noe sammen
- Vi hilser og snakker høflig til og om hverandre

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Personalet skal:

- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring.
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Være oppmerksom på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gjennom fokus, evaluering og refleksjon skal personalet være oppmerksom på barns interesser og engasjement, og slik legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- Vi skal bruke utetiden og uteområdet som et pedagogisk rom for læring
- Gi barna utfordringer som fremmer den individuelle utvikling og mestring
- Førskole en dag i uka med skoleforberedende aktiviteter
- Dele barna i mindre grupper ut fra modning og alder
- Ta tak i barns undring, være i nuet

Vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal jobbe systematisk i refleksjonsgrupper i forhold til relasjonskompetanse og vår oppgave som gode rollemodeller
- Systematisk arbeid med danning og sosial kompetanse
- Gi barna felles positive opplevelser gjennom turer og ulike aktiviteter
- Være kjent med, og bruke handlingsplanen «Forebygging av krenking og mobbing i barnehagen»
- Følge barnas spontanitet
- Dele barna inn i mindre grupper for lek, samspill og aktiviteter
- Ha godt kjennskap til veilederen «Barns trivsel – voksnes ansvar»
- På høstens foreldremøte deltar mobbeombudet i Troms

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom hele barnehagehverdagen.

Personalet skal:

- Anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale kommunikasjonsuttrykk, og legge til rette for involvering i samspill og samtaler.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- Følge med på barnas kommunikasjon- og språkutvikling, samt fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsutfordringer.
- Bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre
- Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- Oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- Bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer
- Se også progresjonsplan «kommunikasjon, språk og tekst»
- Kartlegging ved TRAS og Alle med før skolestart

Samarbeid

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med barnas hjem.

- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning.
- Samarbeidet mellom barnehagen og foreldre/foresatte skal alltid ha barnets beste som mål.
- Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå, gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet:

- Skal fremme foreldrenes felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.
- Foreldrerådet består av foreldre til alle barna i barnehagen.

Samarbeidsutvalget (SU):

- Skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.
- SU består av foreldre og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert.
- Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og SU.
- Skal gjennomføre minimum 2 møter i året.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gjennomføre møter med SU.
- Foreldremøter, høst og vår. På høstens møte deltar mobbeombudet i Troms
- Foreldresamtaler, en obligatorisk og en frivillig
- Foreldreundersøkelser annen hvert år
- Foreldre har mulighet å komme med innspill til årsplan
- Vi legger ut informasjon og dokumentasjon i appen «Min barnehage». Har også ei facebook-gruppe for foreldre og ansatte.

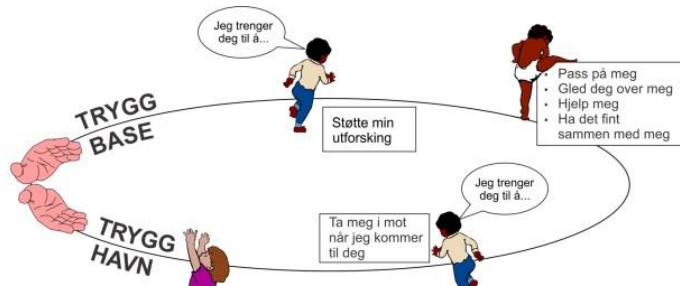

Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Rutiner og organisering tilpasses slik at barnet får tid til å bli kjent og knytte relasjoner til personalet og til andre barn. Trygghets sirkelen gjennomgås med foreldre og er et grunnlag for tilvenningen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Lengden på tilvenningstiden er individuell, men vi anbefaler at det settes av god tid for å trygge barna og for å skape gode relasjoner til barna og foreldre
- Vi har et eget foreldremøte for nye foreldre før sommeren
- Alle nye foreldre får infohefte om barnehagen før oppstart
- Barna kan komme på besøk sammen med foreldre før oppstart
- Foreldresamtale i forbindelse med oppstart med samtaleskjema og gjennomgang av trygghets sirkelen
- Barnet har en kontaktperson som følger det i starten

Overgang barnehage – skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

Foreldre som har skolestarter vil få denne planen som et vedlegg til årsplanen siste år i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Systematisk bruk av «Plan for overgang barnehage – skole»
- I samarbeid med foreldre får skolen informasjon på samarbeidsmøte på våren
- Vi gjør oss kjent med, og bruker skolens uteområde og skolens lokaler som gymsal, basseng og bibliotek
- Selvstendighetstrening

Eksternt samarbeid

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon. Senja kommune har en plan med stort fokus på folkehelseperspektivet. Barns fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt forebygge krenkelser og mobbing.

Nære samarbeidspartnere for å innfri dette er:

- Helsestasjon
- Barnevern
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste, PPT
- BUP
- Barnehabiliteringen UNN
- Statped

Pedagogisk virksomhet

Barnehagens pedagogiske virksomhet

- Barnehagen skal planlegge, vurdere og dokumentere det pedagogiske arbeidet.
- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Vurderingsarbeidet skal sikre at alle barn får et tilbud i tråd med Barnehageloven og Rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Dokumentasjon av personalets arbeid skal synliggjøre hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved pedagogisk dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi bruker EBBA som analyseverktøy for å vurdere kvaliteten på barnehagens pedagogiske arbeid. [EBBA](#)
- Foreldreundersøkelse annen hvert år.

Medvirkning

Alle barn skal få erfare å få ha innflytelse på det som planlegges og skjer i barnehagen.

Personalet skal:

- legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnets alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- skal legge til rette for at barna jevnlig får delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet skal bruke barnesamtaler som utgangspunkt for planlegging og evaluering av aktiviteter
- Ved å være aktivt lyttende skal personalet følge barnas initiativ og interesser, vi skal også være oppmerksom på de yngste barna som ikke har utviklet språk
- Personalet skal tilegne seg informasjon om barns interesser gjennom observasjon og barnesamtaler, samt foreldresamtaler og den daglige kontakten
-

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmenpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og det allmenpedagogiske tilbudet.

Samisk kultur i barnehagen

Uansett om det er samiske barn eller ikke i vår barnehage, skal barnehagen synliggjøre samisk kultur.

Personalet skal:

- ha kjennskap til, og legge vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold
- Gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Lære samiske leker og aktiviteter
- Få kjennskap til samisk språk
- Få kjennskap til samisk musikk, sanger og eventyr
- Få kjennskap til samiske mattradisjoner
- Markere samedagen

Digital praksis

Barnas digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring.

Personalet skal:

- legge til rette for at barna utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer.
- delta i barnas mediebruk.
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Visma flyt barnehage, samarbeids-app mellom barnehage og foreldre
- Bruk av easyscope (digitalt mikroskop) inne og ute, både planlagt og spontant.
- Bruk av iPad, som oppslagsverk og læringsapper.
- Bruk av Bee-bot, kamera, pc
- Personalet skal ha kjennskap til «Strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og skole 2023-2030»

Trafikksikkerhet

Senja kommunestyre vedtok i februar 2023 Trafikksikkerhetsplan for kommune. Ett av tiltakene er at kommunen skal bli godkjent som «Trafikksikker kommune» av Trygg Trafikk. Pkt.7.2.1: *Senja kommunes barnehager skal være godkjent som trafikksikker barnehage.* Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller. I rammeplanen står det «Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt.».

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Gode skriftlige rutiner for turer
- Alltid bruke refleksvest på turer
- Holde hender eller bruke tau
- Foreldre skal alltid ha barna sikret i bilen
- Naffens trafikkboks - trafikksikkerhetsopplæring

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst		
<p>Barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personalet i vår barnehage skal bidra til flerspråklig mangfold i barnegruppa.</p>		
1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrepsinnlæring for alle. • Parallelllek i barnegruppa. • Spill og regellek • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn med bruk av enkle begreper, og støtte de i å bruke sitt morsmål. • Bevisstgjøring på bruk av språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • Øve på å ta ordet, men samtidig lytte til andre. • Legge til rette for deltakelse i lek, der barna utvikler forståelse for lekeregler. • Lære å bruke språket som et hjelpemiddel i konflikter og relasjonshåndtering. • Spill og regellek 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål, og benytte hverdagsspråk. • Bruke språket i konfliktsituasjoner og sette ord på følelser. • La tall og alfabet bli en del av barnehagedagen. • Preposisjoner og plassering • Fortelle og gjenfortelle. • Lære å hevde sine meninger, lytte til andre og turtaking. • Faste førskolegrupper for de eldste barna. • Spill og regellek.
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om hverdagshendelser og felles opplevelser hver dag. • Fabulerer og leker med språket. • Sang- og bevegelsesleker, rim og rytmer. • Høytlesning/lydbøker • Bruker bøker og konkrete • Personalet skal delta aktivt i aktiviteter med barna. • Oppmuntre til å snakke i plenum. • Fortelle/dramatisere eventyr/fortellinger med og uten konkrete. • Språkverktøy: <i>Hjerteprogrammet</i>, <i>Språkkista</i> og <i>Snakkepakken</i>. • Digitale verktøy for språkinnlæring • Barna får møte ordbilder, bokstaver, tall og andre symboler på avdelingen. • Gjenkjenne og øve på eget navn. 		

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal oppleve glede ved fysisk aktivitet, et sunt og variert kosthold. Vi skal jobbe aktivt for å styrke barnas psykiske helse og velvære.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Glede av å være ute i naturen. • Øve seg på grov- og finmotorikk. • Lære elementær god hygiene. • Barna får øve på av- og påkledning. • Måltidene skal være en hyggelig stund sammen, med fokus på et sunt kosthold med varierte smaksopplevelser. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle motoriske ferdigheter og kroppskontroll. • Bli glad i og fortrolig med sin egen kropp til tross ulikheter. • Glede over å være ute i all slags vær. • Øve på å velge pålegg og smøre maten selv. • Lære mer om matproduksjon • Vi har fokus på hygiene og renslighet. • Lære om bakterier og vanlige sykdommer. • Mer selvstendig med toalettbesøk og av- og påkledning. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Videreføre motoriske ferdigheter og utholdenhet i aktiviteter. • Stole på sin egen kropp og utfordre grenser. • Utvide forståelsen for sammenhengen mellom kosthold og helse • Mer forståelse av hvordan kroppen fungerer innvendig og utvendig. • Bli mer selvstendig i hverdagsrutiner. • Få en forståelse av livets sirkel: mat-mennesker-dyr-natur-mat
<p>Hvordan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gi barna trygghet til å balansere på kanter, klatre, hinke, hoppe med samlede ben, og lære å huske/gi fart selv. La barna gå i ulendt terreng ute, og prøve å klatre. • Anerkjenne barns motoriske grov- og finmotoriske mestring. • Veilede og legge til rette for formingsaktiviteter som øver på finmotorikk. • Personalet skal være aktive og tilstedeværende voksne • Øve på å være selvstendig ved måltider. • Legge til rette for selvstendighetstrening ved toalettbesøk, håndvask og av- og påkledning. • Lære å kle seg selv, avpasset værforbehold. • Temajobb om <i>Kroppen</i>; der barna lærer mer om kroppens funksjoner sanser, psykisk og fysisk helse, kosthold og førstehjelp. • God oppstart og lang tilvenningstid til høsten der vi jobber med mangfold, relasjonsbygging og vennskap som gjennomgående tema. • Barna skal få delta i planlegging og matlaging. • <i>Snakkemedbarn.no</i>, og «Jeg vet» på Salaby gjennom Bufdir. 		

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få oppleve og skape gjennom ulike estetiske uttrykksformer. Vi skal bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for barnegruppa.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enkel fargelære. • Se og lese i bøker • Bevegelsessanger og rytmer. • Få kjennskap til ulike formingsmateriell 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mer finmotoriske aktiviteter i forming. • Rollelek og utkledning • Konstruksjonsleker • Enkel fargelære. • Sammenkoble farger og fargenavn. • Kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, musikk, dans, drama, språk, litteratur og film. • Utvide repertoar innenfor musikk, kunst og kultur. 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sanger med flere vers, lytte til musikk • Eventyr, drama og musikk • Uttrykke følelser gjennom forming, sang, musikk og drama • Finmotorikk i tegning, maling og forming • Avansert rollelek • Kunne alle farger, lage systemer, mønster og blande farger • Få en større kjennskap til kulturelle uttrykk som billedkunst, håndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design.

Hvordan:

- Barna skal få uttrykke seg gjennom ulike estetiske virkemidler.
- Barna får kjennskap til rytmer og instrument.
- Sansemotoriske leker tilpasset alder og forutsetning.
- Bordteater, flanellograf og utkledning.
- Kunstutstilling i barnehagen.
- Delta på kulturopplevelser.
- Formingsaktiviteter med ulikt materiell.
- Eventyr, drama og musikk, der vi har fokus på kulturformidling og estetiske uttrykksmåter.
- Personalet skal aktivt jobbe for et lærerikt samarbeid med flerkulturelle, flerspråklige og utenlandske familier.

Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser, og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none">• Enkel begrepslære om natur• Bruke sansene i lek	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Tilegne seg kunnskap om natur og dyreliv.• Oppleve nærmiljøet• Teknologi blir læring• Lære om naturvern.• Sansene våre	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Se sammenhenger mellom dyr og mennesker.• Bruke naturen som læringsarena• Se sammenhenger og undre seg rundt forskning og eksperimenter.• Benytte teknologi for å lære mer om natur.• Se betydningen av naturvern• Sansene våre

Hvordan:

- Utforske naturen og nærmiljøet; «Småfotan.i Midt-Troms».
- Tema i barnehagen om dyr og planteliv.
- Eksperimentere med ulike naturmaterialer gjennom estetiske aktiviteter.
- Digitale verktøy sammen med barna.
- Grov- og finmotoriske aktiviteter i all slags vær, hele året.
- Tema om Natur og miljø.
- Miljøvern, gjenbruk og matsvinn
 - Blekkulf
 - Vår
 - Planter
 - Universet
 - Solsystemet

Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagliglivet, teknologi, natur, kunst og kultur.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
Hva: <ul style="list-style-type: none">• Lære om tall• Bli kjent med enkle geometriske figurer.• Begrepslære• Former, symboler, tall og alfabet synlig for barna på avdelingene	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Lære om tall.• Lære mer om geometriske figurer.• Utforske mønster og former• Kjenne igjen de vanlige fargene, og vite hva de heter• Begreper• Preposisjoner• Enkel bruk av digitale verktøy	Hva: <ul style="list-style-type: none">• Kjenne til ukedager, måneder og de forskjellige årstidene• Kjenne til bokstaver og tall• Kjenne igjen tallsymbol (terning)• Tidsbegreper: i går, i morgen, osv.• Kunne navn på ukedagene og etter hvert rekkefølgen av dem• Bli kjent med tallremse opp til 20• Forstå sammenhengen mellom tall og mengder• Størrelser; Vekt og lengder
Hvordan: <ul style="list-style-type: none">• Bruke tall og telling i naturlige situasjoner både inne og ute.• Synge sanger, regler, rim og eventyr med tall.• Spill og regellek.• Jobbe med preposisjoner ut fra alder og forutsetning.• Digitale verktøy; Bee-bot (programmering), nettbrett og kamera.• Lek med forming og konstruksjon		

Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til ulike religioner, livssyn og kulturer gjennom markering av tradisjoner og høytid. Barna skal få en begynnende forståelse av mangfoldets egenverdi, og mulighet til å utforske og undre seg over filosofiske spørsmål.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn, og som er forankret i menneskerettighetene.

Barnehageloven § 1.

- Respekt for menneskeverdet og naturen
- Åndsfrihet
- Nestekjærighet
- Tilgivelse
- Likeverd
- Solidaritet

1-2 år

3-4 år

5-6 år

Hva:

- «Alt vi vil at andre skal gjøre mot oss, skal også vi gjøre mot dem»
- Utvikle evne til å vise respekt, omsorg og empati for hverandre.
- Bli kjent med ulike religioner, kulturer og tradisjoner.
- Gjenkjenne følelser hos andre
- Bli bevisst på at egne handlinger påvirker andre.
- Medbestemme og ta egne valg ut fra alder og forutsetninger.
- Problemløsning og selvstendig tenking
- Samtale og filosofere over grunnleggende spørsmål (natur, liv og død).
- Motvirke mobbing og krenking av barn i barnehagen.

Hvordan:

- Lytte til hverandre, samt respektere egne og andres grenser.
- Utvikle forståelse, respekt, toleranse og interesse for mangfold og ulikheter.
- «Småsteg» i hverdagen.
- Tema i barnehagen der mangfold og samspill står i fokus. Vennskap og relasjonsbygging.
- Feire jul og påske i barnehagen med tradisjonsrike aktiviteter.
- Kjennskap til sentrale høytider i andre representerte kulturer i barnehagen.
- Utforske og undre seg over eksistensielle-, etiske-, religiøse-, livssyns- og filosofiske spørsmål sammen med barna.
- Internasjonal måned der vi har fokus mangfold gjennom;
 - Internasjonal mat, land og kulturer.
 - Musikk, kunst og dans.
 - Familieformer
- Besøke kapellet i forbindelse med jul og påske, og kirka på Finnsnes med jul.

Nærmiljø og samfunn

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet i og rundt barnehagen • Vi lærer å hjelpe hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. • Lære trafiksikkerhet 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Ta vare på hverandre. • Viktige merkedager barna får kjennskap til. • Grunnleggende forståelse om vårt samfunn og nærområde. • Lære trafiksikkerhet 	<p>Hva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforske nærmiljøet rundt barnehagen. • Delta i fellesskap og samlede aktiviteter. • Demokratiske prinsipper, medbestemmelse • Hvor bor vi? • Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker • Få begynnende kunnskap om menneskerettigheter; FN's barnekonvensjon. • Viktige merkedager barna bør ha kjennskap til. • Få kjennskap til skole i nærområdet. • Lære trafiksikkerhet

Hvordan:

- Jobbe i det daglige med å skape et godt barnehagemiljø, konflikthåndtering, sosialt samspill og vennskap.
- Gå turer i nærmiljøet som gir muligheter for lek og læring.
- «BlimE»- NRK Super
- Lekegrupper på tvers av avdelinger i barnehagen.
- Blålysaktiviteter der vi blir kjent med utrykningsetatene og trafiksikkerhet.
- Besøke nødetater i nærområdet.
- Vennebyen
- «Bli med heim» – NRK Super
- Få kjennskap til samisk, og andre lands kulturer
- Besøke barnemuseum og bygdemuseum for å få kjennskap til lokalhistorie
- Trafiksikkerhetsopplæring; Naffens trafikkboks

Kommunale satsingsområder

1. Inkluderende barnehagemiljø

Gjennom dette satsingsområdet skal det jobbes systematisk og helhetlig for at alle barn i Senja kommunes barnehager skal få oppleve tilhørighet og være en av fellesskapet.

Personalet skal spille en viktig rolle i å støtte barna og etablere gode relasjoner og utvikle vennskap.

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Barnehageloven og Rammeplanen.• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">• Alle barn skal oppleve og høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen• Alle barn skal få oppleve å være i lek sammen med andre barn• Alle barn skal få oppleve å være i et inkluderende fellesskap som legger til rette for at barna kan bidra i egen og andres læring.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">• Personalet skal være deltakende i leken inne og ute• Personalet skal inspirere og engasjere og legge til rette for gode lekemiljø ut ifra barnets utviklingsnivå• Personalet skal være fysisk og psykisk til stede, hindre negative handlinger og ekskluderende adferd• Personalet organiserer og legger til rette for mindre og større leke grupper ut fra barnas behov• Alle barn skal oppleve å høre til og være en del av fellesskapet i barnehagen.• Dele barna i mindre lekegrupper, der personalt skal ha fokus på å hjelpe barna til positivt samspill• Legge til rette for et godt foreldresamarbeid
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Refleksjon på pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager. Bruke GLL skjema• Bilde og tekst i appen Min barnehage (Visma)• Barnesamtaler• Observasjon• Ebba
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">• Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper• Personalet deltar på kommunens satsing inkluderende barnehagemiljø• Litteratur: «Lek og inkludering i barnehagen»• Aktuelle webinar

2. Helsefremmende oppvekst – HOPP

Helsefremmende Oppvekst - HOPP skal være et tverrfaglig kommunalt samarbeid som skal legge til rette for sunn livsstil for barn og unge i barnehager og skole. Vi skal jobbe for et bevisst forhold til helse, kosthold og aktivitet.

Prosjektet skal bidra til økt trivsel og forebygging av livsstilssykdommer og inaktivitet.

HOPP består av tre elementer:

- Fokus på sunt og godt kosthold
- Fokus på fysisk aktivitet
- Kompetanseheving blant de ansatte

Senja kommunes barnehager skal gjennom HOPP gi barna det beste grunnlaget for å lykkes og ha en sunn, aktiv og trygg oppvekst. Visjonen er at HOPP skal gjennomsyre hele lokalsamfunnet til å fremme befolkningens psykiske helse og livskvalitet.

Alle anbefalinger innenfor kosthold og fysisk aktivitet følger helsedirektoratets retningslinjer.

2.1 Kost og ernæring

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Barnehageloven og Rammeplanen.• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">• Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.• Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve matglede og matkultur
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">• Sunt kosthold og felles innkjøpslister etter egne retningslinjer fra HOPP• Personalet skal kjenne til og sette seg inn i Helsedirektoratets veileder «Retningslinjer for mat og kosthold i barnehagen».• Personalet skal være gode rollemodeller og ha en positiv fremtoning i forhold til kosthold• Vann som tørstedrikk, tilgang hele dagen igjennom, også ute• 2 brødmåltid for dag med sunt, variert pålegg.• Barna får tilbud om frukt og grønt hver dag• Fokus på næringsrik mat, samt variasjon, både ved kalde og varme måltider.

- Oppfordre barna til å smake på ulik mat
- Gjøre barna bevisst på å kjenne etter om de er sulten eller mett
- Vi har minst mulig sukkerholdig mat. Ved bursdager serverer vi smoothie av bær og banan. På siste foreldremøte ble det valgt ut følgende: Vi har mørketidsfest og solfest der vi serverer boller. I forbindelse med advent og jul har vi lussekatter til Luciafeiring og barna får smake pepperkaker de har vært med å bake. Barna kan få is enkelte varme dager om sommeren, 2-4 ganger. I tillegg har vi besøk av May-Britt før påske og jul, og vi er invitert på hageselskap til henne. Da serverer hun boller/sjokoladekake/frukt.
- Barna får delta i matlagning
- Fokus på god hygiene
- Delta i «Matjungelen», 5 tema; måltids glede, naturens ressurser, matkultur, matmot og matlagning

Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet

- Refleksjon på pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager
- Bildedokumentasjon
- Observasjon som grunnlag for dokumentasjon og vurdering
- Ebba
- GLL (gjort-lært-lurt)

Kompetanseutvikling

- Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper
- Personalveiledning, gruppeveiledning
- Delta på møter og opplæring v/HOPP-koordinator
- E-læringskurs «Matjungelen»
- Aktuelle Webinar ifht tema

2.2 Barns psykiske helse

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Barnehageloven og Rammeplanen.• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">• Barnas psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">• Senja kommunes handlingsplan for å forebygge mobbing og krenking i barnehagen• Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold vedrørende retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.<ul style="list-style-type: none">- Barnehusets kroppskort- «Jeg vet»- «Snakke sammen» (Salaby)- «Hjerteprogrammet»- «Det er mitt valg»• Systematisk observasjon jevnlig for å kartlegge kontakten mellom barn-barn og barn-voksen• Gi barna konstruktive tilbakemeldinger, viktig at alle får følelsen av at de er bra nok• Mindre lekegrupper• Leker og materiell skal være lett tilgjengelig for barna• Bruk av sang og musikk for bearbeiding av inntrykk og følelser.• Hvilestund, rolige aktiviteter• Bruk av allsidig formingsaktivitet for bearbeiding av inntrykk og følelser• BTI (Bedre tverrfaglig innsats)
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Refleksjon på pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager• Bildedokumentasjon• Observasjon som grunnlag for dokumentasjon og vurdering• Ebba• GLL (gjort-lært-lurt)
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">• Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper• Personalveiledning, gruppeveiledning• Delta på møter og opplæring v/HOPP-kordinator• Litteratur: «Psykisk helse i barnehagen», «Livsmestring i barnehagen» og «Alt jeg kan! Hvordan kroppen lærer hjernen å tenke»

2.3 Fysisk aktivitet

Bakgrunn for arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Barnehageloven og Rammeplanen.• Overordnet målsetting for alle kommunale barnehager.• Progresjonsplan for fagområdene i barnehagen
Mål fra Rammeplanen
<ul style="list-style-type: none">• Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger.
Våre tiltak for å oppnå dette i år
<ul style="list-style-type: none">• 60 min fysisk aktivitet daglig for alle barn.• Minimum 2-3 timer utetid daglig for de eldste barna og tilpasset for de minste.• Personalet skal være aktive rollemodeller ute og inne.• Fast turdag hver uke, spontane turer i nærområde så ofte som mulig• Bruke gymsal på skolen• Bevegelsessanger, «Minirøris»
Hvordan dokumentere og vurdere arbeidet
<ul style="list-style-type: none">• Refleksjon på pedagogiske arbeidsmøter og planleggingsdager• Bildedokumentasjon i appen Min barnehage (Visma)• Observasjon• Ebba• GLL (gjort-lært-lurt)
Kompetanseutvikling
<ul style="list-style-type: none">• Pedagogiske arbeidsmøter, refleksjonsgrupper• Personalveiledning• Delta på møter og opplæring v/HOPP-kordinator• Aktuelle webinar ifht tema

Planleggingsdager

Personalet i barnehagen har fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret, og barnehagen er da stengt.

- 15. august
- 16. august
- 2. januar
- 30. mai
- En ikke fastsatt dag i juni

Sommerstengt barnehage

Barnehagen er stengt 2-4 uker om sommeren. Dette fastsettes i samråd med SU før 1. februar innværende år. Foreldrene melder inn barnas ferie mellom 01. – 15. april.

Barna skal ha fri fra barnehagen i 4 uker i løpet av barnehageåret, derav 3 uker sammenhengende i løpet av sommeren, fra 15. juni til 14. august.

Kildehenvisning

- Kunnskapsdepartementet. (2005). Lov om barnehage.
- Kunnskapsdepartementet. (2017). Rammepplan for barnehagen.
- Senja kommune. (2022). Plan for overgang barnehage-skole.
- Senja kommune. (2020). Vedtekter for barnehage.
- Senja kommune. (2019). HOPP-prosjekt.
- EBBA Assessments. (2022).

Illustrasjoner

- Logo fra HOPP- prosjekt, Senja kommune.
- Trygghetssirkel. Senja kommune, Oppstartsamtaler i barnehage – samtalskjema.

